ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Τμήμα Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εικαστικές Τέχνες»

Η Φασκιά.

Σύμβολο υποταγής ή άλλοθι;

Θεωρητική αποτύπωση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας Εξειδίκευσης

Κουτσή Καλλιόπη

Α.Μ. 141

Επιβλέπων: Χρήστος Χαρίσης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ιωάννινα, Μάρτιος 2023

Μέλη Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

Χρήστος Χαρίσης (Επιβλέπων), Δ.Ε.Π του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ξενοφών Μπήτσικας, Δ.Ε.Π του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ιωάννης Κόκκαλης, Δ.Ε.Π του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Χρήστο Χαρίση, Δ.Ε.Π του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, για την καθοδήγηση που μου πρόσφερε και το χρόνο που διέθεσε, δίνοντας μου χρήσιμες συμβουλές και οδηγίες για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας. Στο ίδιο πλαίσιο ευγνωμοσύνης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, για τη συμβολή τους στο εικαστικό μου έργο στα χρόνια της φοίτησής μου στο Τμήμα.

Θέλω επίσης μα ευχαριστήσω βαθιά το σύζυγό μου Ελευθέριο Μπέτση (Μεταπτυχιακό φοιτητή του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων) και την πεθερά μου Αλεξάνδρα Μπέτση για την άμετρη συμπαράσταση, βοήθεια και κατανόηση που έδειξαν καθόλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Οφείλω επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους εκείνους που συνέβαλαν είτε πρακτικά, είτε ψυχικά, στην ολοκλήρωση της εργασίας μου. Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου, καθώς και τους συγγενείς και τους φίλους για την ηθική υποστήριξη σε όλο το διάστημα των σπουδών μου.

Υπεύθυνη Δήλωση

Με το παρόν κείμενο βεβαιώνω ότι η κάτωθι υπογραμμένη του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων είμαι συγγραφέας της παρούσης πτυχιακής εργασίας, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των απαιτήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος και η οποία παραδόθηκε, μετά από έγκριση του επιβλέποντας καθηγητή μου, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος. Επίσης δηλώνω πως κάθε πηγή που χρησιμοποίησα (βιβλιογραφία, αρθρογραφία, δικτυογραφία), για την υποστήριξη των υποθέσεων της μελέτης και της ερευνάς μου, είναι πλήρως συμβατή με τα ακολουθούμενα επιστημονικά πρότυπα και, επιπλέον, αναφέρεται ρητά, υπό μορφή αναφοράς-παραπομπής, σε όλο το φάσμα κειμένων της παρούσης εργασίας. Το αυτό ισχύει για τη χρήση δευτερογενών δεδομένων (πινάκων, διαγραμμάτων και εικόνων), ιδεών και λέξεων, τα οποία και αναφέρονται είτε ακριβώς όπως υπάρχουν στις πηγές είτε μεθερμηνεύονται από εμένα.

Επώνυμο	Κουτσή
Όνομα	Καλλιόπη
Αριθμός Μητρώου	141
Ημερομηνία	Μαρτίος 2023
Υπογραφή	

Περίληψη

Η διπλωματική μου εργασία αναφέρετε σε μια σειρά έργων με γενικό τίτλο «Η Φασκιά. Περιορισμός, προστασία ή άλλοθι». Δημιουργήθηκε το 2022-2023 στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος που παρακολούθησα στη Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Τα έργα που απαρτίζουν την διπλωματική μου εργασία πραγματεύονται την έννοια του περιορισμού μέσα από μια χαρακτηριστική παραδοσιακή πρακτική, το φάσκιωμα.

Η δουλειά μου επικεντρώνεται σε φόρμες από υφάσματα που θυμίζουν φασκιές και χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία τρισδιάστατων και δισδιάστατων έργων και εγκαταστάσεων. Το τύλιγμα και το ξετύλιγμα, το δέσιμο και το λύσιμο, είναι βασικές πράξεις της δουλειάς μου. Η διαδικασία του φασκιώματος είναι μέρος του έργου και καταγράφετε οπτικοακουστικά. Στα έργα χρησιμοποιούνται και προβάλλονται βιωματικά στοιχεία.

Σκοπός της δουλείας αυτής είναι να προβληματίσει τον θεατή, να του αφυπνίσει μνήμες σχετικά με την ελληνική παράδοση αλλά και τα προσωπικά του βιώματα.

Περιεχόμενα

Μέλη Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής 1
Ευχαριστίες 3
Υπεύθυνη Δήλωση 5
Περίληψη 7
Περιεχόμενα 9
Εισαγωγή 11
Κεφάλαιο1 13
Η φασκιά σαν ετεροτοπία και σαν δίπολο 13

1.1Τι είναι η φασκιά 13

1.2. Ο περιορισμός 14

1.3.Η φασκιά σαν ετεροτοπία 16

1.4.Η έννοια του δίπολου στην πρακτική του φασκιώματος. 18

Κεφάλαιο 2 21
Το περιτύλιγμα στην τέχνη 21

2.1. Το έργο του Christo. 21

2.2. Η περίπτωση της Kimsoojia. 24

Κεφάλαιο 3 29
Τα έργα 29

3.1. Η αφορμή 29

3.2. Το ύφασμα 30

3.3 Τα τρισδιάστατα έργα 32

3.4. Τα δισδιάστατα έργα 35

3.5.Το βίντεο, φωτογραφία 36

3.6.Τα έργα στο χώρο 37

Βιβλιογραφία 43
Ιστότοποι 44
Αναφορές 45

Εισαγωγή

Η δουλεία μου πραγματεύεται την έννοια του περιορισμού μέσα από μια χαρακτηριστική παραδοσιακή πρακτική, το φάσκιωμα.

Η φασκιά, ένα κομμάτι ύφασμα σαν γάζα, σαν φαρδύς επίδεσμος, τυλίγονταν γύρω από το σώμα των μωρών. Αυτή η διαδικασία ονομάζετε φάσκιωμα. Η ερευνά μου επικεντρώνεται στον περιορισμό που ασκείτε στο σώμα, και κατ' επέκταση στο συναίσθημα και στην προσωπικότητα του ανθρώπου από τις πρώτες κιόλας μέρες της γέννησης του. Παρόμοια μορφή με τη φασκιά είχανε το μπογαλάκι ή δισάκι που χρησιμοποιούσαν παλιότερα για την αποθήκευση και μεταφορά διάφορων αντικειμένων.

Πιο συγκεκριμένα, η φασκιά χρησιμοποιείτε στα έργα μου σαν σύμβολο. Σύμβολο υποταγής από ανθρώπους, καταστάσεις ή γεγονότα, αλλά και σύμβολο αυτοπροστασίας, κάτι σαν άλλοθι για όσα δεν τολμά κανείς να κάνει στη ζωή. Αυτό το κομμάτι ύφασμα είναι ικανό να «κου-κουλώσει» θετικά και αρνητικά γεγονότα στη ζωή ενός ανθρώπου, πχ μια πληγή, μια ανάμνηση, ένα φόβο, με την πρόφαση της προστασίας.

Η δουλειά, μου κατά κύριο λόγο είναι φορμαλιστική. Σαν μορφικά στοιχεία χρησιμοποιώ τις φασκιές. Είναι σημεία που ενώνονται και δη-μιουργούν γραμμές και σχήματα και συνθέτουν χώρους.

Κεφάλαιο1

Η φασκιά σαν ετεροτοπία και σαν δίπολο

1.1Τι είναι η φασκιά

Η φασκιά είναι ένα κομμάτι ύφασμα σαν γάζα, σαν φαρδύς επίδεσμος που τυλίγονταν γύρω από το σώμα των μωρών για να αισθανθούν ασφάλεια. Αυτή η διαδικασία ήταν το λεγόμενο φάσκιωμα. Πως επηρεάζετε ο άνθρωπος με κάθε είδους περιορισμούς που του επιβάλουν ή επιβάλει ο ίδιος στον εαυτό του; Που εντοπίζονται τέτοια δείγματα περιορισμού σε έργα τέχνης και πως εκφράζονται;

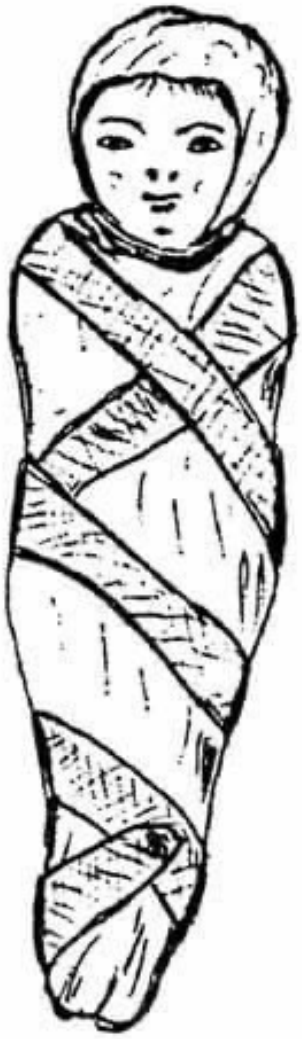

Εικόνα 1 Μωρό σε φασκιά

Σε μια έρευνα που έχει γίνει, σχετικά με την αγωγή υγείας παιδιών και οικογένειας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, από τους Αντωνιάδου-Κουμάτου, Παναγιωτόπουλο, Αττιλάκο και Πρασούλη, αναφέρετε ότι τα νεογέννητα όταν είναι πολύ ανήσυχα και έχουν έντονη κινητική συμπεριφορά που δεν μπορούν να ελέγξουν, είναι θεμιτό να τυλίγονται με ένα πανί, το οποίο περιορίζει τις κινήσεις τους και τα χαλαρώνει. Αυτό το χαλαρό φάσκιωμα μιμείται τον περιορισμό κινήσεων που είχαν μέσα στη μήτρα και τους δίνει μία αίσθηση ασφάλειας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι η αγκαλιά αναφέρετε σαν μία φυσική φασκιά που τους γεννά ασφάλεια σιγουριά και δύναμη.

Το φάσκιωμα δεν είναι μια καινούργια πρακτική. Η Μαρία Αγγέλη σε σχετικό άρθρο της αναφέρει ότι πριν από τον 18^{ο} αιώνα ήταν ο τρόπος φροντίδας των βρεφών κυρίως στις αγροτικές περιοχές. Αυτή η ακινητοποίηση του βρέφους άφηνε στις μητέρες χρόνο για τις αγροτικές εργασίες. Οι γυναίκες της εποχής, υποστήριζαν επίσης ότι το φάσκιωμα ήταν ένας τρόπος για να ισιώνει το σώμα και να δυναμώνουν τα κόκαλα του βρέφους. Τέλος το βοηθούσε να κοιμηθεί ήσυχα και δεν κρύωνε. Μετά το 1970 οι γιατροί τόνιζαν ότι το βρέφος δεν πρέπει να τυλίγετε με τη φασκιά για να μπορεί να κινείτε ελεύθερα. Διαπίστωσαν ότι το φάσκιωμα προκαλούσε κάποιες παρενέργειες όπως η υπερβολική αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος και η δυσπλασία του ισχίου. Πέρασαν χρόνια μέχρι να γίνει αυτό αποδεκτό. Μέχρι που φτάσαμε στο σήμερα όπου το φάσκιωμα είναι ξανά αποδεκτό αλλά σε πιο ελαστική μορφή. Ακολουθείτε δηλαδή κυρίως η επιθυμία του παιδιού, πράγμα το οποίο φαίνεται από τις αντιδράσεις του.

1.2. Ο περιορισμός

Σύμφωνα με τους όρους της κοινωνίας, από την αρχή της ζωής του ο άνθρωπος επιβάλετε σε έναν περιορισμό, είτε με φυσικά μέσα (πχ αγκαλιά) είτε με τεχνητά μέσα (πχ. φασκιά). Ο περιορισμός αυτός μπορεί να εκφράζετε διαφορετικά. Μπορεί για παράδειγμα να είναι προσωπικός, οικογενειακός, κοινωνικός, σωματικός ή λεκτικός περιορισμός. Αυτός ο περιορισμός άλλοτε λειτουργεί θετικά και προφυλάσσει τον άνθρωπο από διάφορες αρνητικές καταστάσεις και άλλοτε λειτουργεί αντίθετα, δημιουργώντας ένα τοίχο απέναντι του με ότι συνεπάγετε αυτό.

Εικόνα 2 Ομοίωμα φασκιάς

Η Μαρία Κοσσυφίδου στο βιβλίο της «Η Φασκιά» χρησιμοποιεί τον όρο σαν σύμβολο. Με τον ποιητικό της λόγο, υποστηρίζει ότι η φασκιά είναι ένας επίδεσμος που κουκουλώνει κάτι, πχ. μια πληγή, μια ανάμνηση, μια θύμηση, ένα φόβο με την πρόφαση της προστασίας. Για την Κοσσυφίδου, κάτω από τη φασκιά κρύβετε η αλήθεια. Αυτό το κόμματι ύφασμα, στην πορεία της ζωής της γυναίκας παίρνει διάφορες

μορφές. Γίνεται φόρεμα, άλλοτε νυφικό, άλλοτε εσώρουχο, άλλοτε ζουρλομανδύας….Η φασκιά αλώστε δένεται, δεν φοριέται. Αυτό από μόνο του δείχνει τη σχέση της με το ανθρώπινο σώμα αλλά και με το συναίσθημα. Το φάσκιωμα δηλαδή, είναι μια μορφή ακινητοποίησης του βρέφους, μέχρι να αποφασίσει κάποιος άλλος, συνήθως η μητέρα του, πως πρέπει να λυθεί, δηλαδή να «ελευθερωθεί» κατά κάποιο τρόπο. Είναι ένα σύμβολο υποταγής στη θέληση των άλλων, αλλά και ένα άλλοθι για όσα δεν τολμά κανείς να κάνει.

Ωστόσο μέσα από το κείμενο της Κοσσυφίδου γεννιούνται διάφορα ερωτήματα. Όπως για παράδειγμα, ποιος έχει τη δύναμη να πετάξει τη φασκιά του; Τι δύναμη μπορεί να έχει ένα κομμάτι ύφασμα; Κάθε άνθρωπος στην πορεία της ζωής του βιώνει διάφορες καταστάσεις. Ονειρεύεται, συμβιβάζεται, επαναστατεί, νοιώθει ενοχές, φοβάται, σιωπά. Ανάλογα με την ηλικία, η φασκιά και οτιδήποτε άλλο μπορεί να έχει τον ίδιο ρόλο, μεταμορφώνετε και πολλές φορές καταλήγει να γίνει σημαία ελευθερίας.

Το φάσκιωμα, μπορεί να αφορά πέρα από οντότητες και άλλες καταστάσεις και το συναντάμε σε διάφορους τομείς καθημερινά. Στην τέχνη έχει συμβολικό χαρακτήρα.

1.3.Η φασκιά σαν ετεροτοπία

Ο φιλόσοφος Michel Foucault χρησιμοποίησε τον όρο "heterotopia" (ετεροτοπία) για να αναφερθεί σε χώρους που διαφέρουν από τους κοινούς χώρους της καθημερινής ζωής. Στο έργο του ετεροτοπία, αναφέρετε σε έναν κοινωνικοπολιτικό χώρο ετερότητας, που θεωρείτε ένας αυτοτελής «κόσμος μέσα σε έναν κόσμο» που υπάρχει παράλληλα με την βιωμένη μας εμπειρία. Αυτό θα μπορούσε να είναι μια περιγραφή της φασκιάς.

Ενώ το φάσκιωμα χρησιμοποιείτε κυρίως για πρακτικούς λόγους, όπως το να κρατά το μωρό ζεστό και να του παρέχει μια αίσθηση ασφάλειας, μπορεί να θεωρηθεί ως ένας χώρος που υπάρχει έξω από την κανονική πραγματικότητα. Σύμφωνα με τον Michel Foucault, μια ετεροτοπία είναι ένας φυσικός ή πνευματικός χώρος που διαφέρει από την κανονική πραγματικότητα. Οι ετεροτοπίες μπορούν να λάβουν πολλές

μορφές, από θρησκευτικούς χώρους όπως εκκλησίες και ναούς έως εικονικούς χώρους όπως διαδικτυακές κοινότητες. Η φασκιά μπορεί να θεωρηθεί ως ετεροτοπία γιατί δημιουργεί έναν ξεχωριστό χώρο για το βρέφος, τόσο σωματικά όσο και πνευματικά. Σωματικά, η φασκιά τυλίγει το βρέφος σφιχτά, δημιουργώντας ένα όριο μεταξύ του μωρού και του υπόλοιπου κόσμου. Αυτό το όριο είναι ταυτόχρονα προστατευτικό και απομονωτικό. Προστατεύει το βρέφος από εξωτερικά ερεθίσματα και το βοηθά να νιώθει ασφάλεια και συγκράτηση. Ταυτόχρονα, διαχωρίζει το βρέφος από τον υπόλοιπο κόσμο, δημιουργώντας έναν χώρο που είναι αποκλειστικά για το μωρό. Αυτός ο φυσικός διαχωρισμός, δημιουργεί έναν χώρο που είναι διαφορετικός από τον υπόλοιπο κόσμο.

Εικόνα 3 Σύνθεση με φασκιές

Πνευματικά, η φασκιά μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως ετεροτοπία. Η διαδικασία αυτή τυλίγματος του βρέφους, δημιουργεί μια αίσθηση τελετουργίας και μεταμόρφωσης. Η πράξη του φασκιώματος μπορεί να θεωρηθεί ως ένας τρόπος μετάβασης του μωρού από το χάος της γέννησης στην ασφάλεια του έξω κόσμου. Με αυτόν τον τρόπο, η φασκιά δημιουργεί έναν πνευματικό χώρο που διαφέρει από την κανονική πραγματικότητα, έναν χώρο μεταμόρφωσης και τελετουργίας.

Η φασκιά μπορεί να θεωρηθεί ως ένας χώρος ασάφειας. Από τη μια πλευρά, παρέχει στο βρέφος μια αίσθηση ασφάλειας και περιορισμού. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει μια μορφή περιορισμού ή καταπίεσης. Αυτή η δεσμίδα υφάσματος, περιορίζει την κίνηση του βρέφους αλλά και την ικανότητά του να εξερευνήσει τον κόσμο γύρω του. Αυτή η ασάφεια είναι που κάνει την φασκιά έτερο τόπο, γιατί δημιουργεί έναν χώρο θετικό και αρνητικό, προστατευτικό και περιοριστικό.

Τέλος, η φασκιά μπορεί να θεωρηθεί ως ετεροτοπία γιατί υπάρχει πέρα από το χρόνο. Το φάσκιωμα χρησιμοποιείται εδώ και αιώνες και η πρακτική έχει αλλάξει ελάχιστα με την πάροδο του χρόνου. Χρησιμοποιώντας το φάσκιωμα, οι γονείς συμμετέχουν σε μια παράδοση που έχει περάσει από πολλές γενιές μέχρι σήμερα. Αυτή η παράδοση δημιουργεί μια αίσθηση συνέχειας και διαχρονικότητας, ένας χώρος που υπάρχει έξω από την κανονική ροή του χρόνου.

Η φασκιά, δημιουργεί έναν φυσικό και πνευματικό χώρο που διαφέρει από την κανονική πραγματικότητα. Ενώ δημιουργεί μια αίσθηση ασφάλειας και περιορισμού στο βρέφος, παράλληλα δημιουργεί μια αίσθηση ασάφειας και περιορίζει την κίνησή του. Επιπλέον, υπάρχει εκτός χρόνου, δημιουργώντας έναν χώρο συνέχειας και παράδοσης. Ως εκ τούτου, η φασκιά είναι κάτι περισσότερο από ένα απλό πρακτικό ρούχο. Είναι ένας χώρος τελετουργίας, μεταμόρφωσης και εναλλακτικών τρόπων ύπαρξης.

1.4.Η έννοια του δίπολου στην πρακτική του φασκιώματος.

Η πρακτική του φασκιώματος ενσωματώνει μια μορφή δίπολου, καθώς αντιπροσωπεύει ταυτόχρονα προστασία και περιορισμό. Αυτό το δίπολο αντικατοπτρίζεται στον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείτε η φασκιά. Τα βρέφη τυλίγονται σφιχτά, ώστε να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον σαν κουκούλι που παρέχει μια αίσθηση ασφάλειας και περιορισμού.

Ταυτόχρονα περιορίζετε η κίνηση και η ικανότητα του βρέφους να εξερευνήσει τον κόσμο γύρω του.

Από τη μια πλευρά, το φάσκιωμα είναι μια μορφή προστασίας, προσφέροντας ζεστασιά και άνεση στο βρέφος. Σε πολλούς πολιτισμούς, πιστεύεται ότι η φασκιά μιμείται το περιβάλλον της μήτρας και βοηθά τα βρέφη να αισθάνονται ασφάλεια. Το σφιχτό τύλιγμα αυτού του υφάσματος μπορεί επίσης να βοηθήσει στην ηρεμία του βρέφους, κάτι που μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο στους πρώτους μήνες της ζωής, όταν τα βρέφη προσαρμόζονται στον έξω κόσμο. Το φάσκιωμα μπορεί επίσης να παρέχει προστασία από τυχαίο τραυματισμό. Τα βρέφη έχουν περιορισμένο έλεγχο στις κινήσεις τους και μπορούν εύκολα να χτυπήσουν τα χέρια και τα πόδια τους, προκαλώντας δυνητικά βλάβη στον εαυτό τους. Το τύλιγμα μπορεί να αποτρέψει τους τραυματισμούς περιορίζοντας το εύρος κινήσεων του βρέφους και διατηρώντας το ασφαλή.

Από την άλλη πλευρά, η φασκιά αντιπροσωπεύει επίσης μια μορφή περιορισμού. Το σφιχτό τύλιγμα του υφάσματος μπορεί να περιορίσει την κίνηση του βρέφους και να δυσκολέψει την εξερεύνηση του κόσμου γύρω του. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως μια μορφή εγκλεισμού, που περιορίζει την ικανότητα του βρέφους να κινείται και να εξερευνά το περιβάλλον του. Ο περιορισμός της κίνησης που δημιουργεί το φάσκιωμα, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως πιθανό εμπόδιο στην ανάπτυξη. Τα βρέφη μαθαίνουν για τον κόσμο μέσω της κίνησης και της εξερεύνησης και ο περιορισμός της ικανότητάς τους να το κάνουν θα μπορούσε ενδεχομένως να επιβραδύνει την αναπτυξιακή τους πρόοδο.

Εκτός από τον φυσικό περιορισμό που δημιουργεί το φάσκιωμα, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως σύμβολο κοινωνικού και πολιτιστικού περιορισμού. Η χρήση φασκιών είναι βαθιά ενσωματωμένη σε πολλούς πολιτισμούς και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί ως μια μορφή κοινωνικού ελέγχου. Η παραδοσιακή αυτή πράξη του τυλίγματος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση των κοινωνικών κανόνων και προσδοκιών, περιορίζοντας την ατομική έκφραση και την ελευθερία. Η φασκιά μπορεί επίσης να δημιουργήσει μια μορφή δυαδικότητας στον τρόπο που βλέπει ο καθένας τα πράγματα. Κάποιοι μπορεί να βλέπουν το φάσκιωμα ως μια απαραίτητη και ωφέλιμη πρακτική, ενώ άλλοι μπορεί να τη βλέπουν ως περιττή ή δυνητικά επιβλαβή. Για παράδειγμα, ορισμένοι επαγγελματίες του ιατρικού τομέα προειδοποιούν κατά της

υπερβολικά σφιχτής φασκιάς, καθώς μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο δυσπλασίας του ισχίου ή άλλων αναπτυξιακών προβλημάτων.

Τελικά, το δίπολο της φασκιάς αντικατοπτρίζει την περίπλοκη φύση της ανατροφής των παιδιών και τις ανταγωνιστικές απαιτήσεις για την προστασία και την ανάπτυξή τους. Το τύλιγμα μπορεί να προσφέρει μια αίσθηση ασφάλειας και προστασίας στα βρέφη, αλλά μπορεί επίσης να περιορίσει την ικανότητά τους να εξερευνούν και να μαθαίνουν για τον κόσμο γύρω τους. Όπως συμβαίνει με πολλές πτυχές της ανατροφής των παιδιών, η εύρεση της σωστής ισορροπίας μεταξύ προστασίας και ανάπτυξης είναι απαραίτητη για την προώθηση της υγιούς ανάπτυξης.

Συμπερασματικά, η χρήση της φασκιάς ενσωματώνει μια μορφή δίπολου στο ότι παρέχει προστασία και περιορισμό ταυτόχρονα. Το σφιχτό τύλιγμα του υφάσματος μπορεί να προσφέρει ζεστασιά, άνεση και προστασία στο βρέφος, αλλά μπορεί επίσης να περιορίσει την κίνηση και την εξερεύνηση του. Αυτή η αντίφαση αντανακλά τις ανταγωνιστικές απαιτήσεις για την προστασία και την ανάπτυξη στην ανατροφή των παιδιών και υπογραμμίζει τη σημασία της εξεύρεσης μιας ισορροπίας μεταξύ αυτών των δύο.

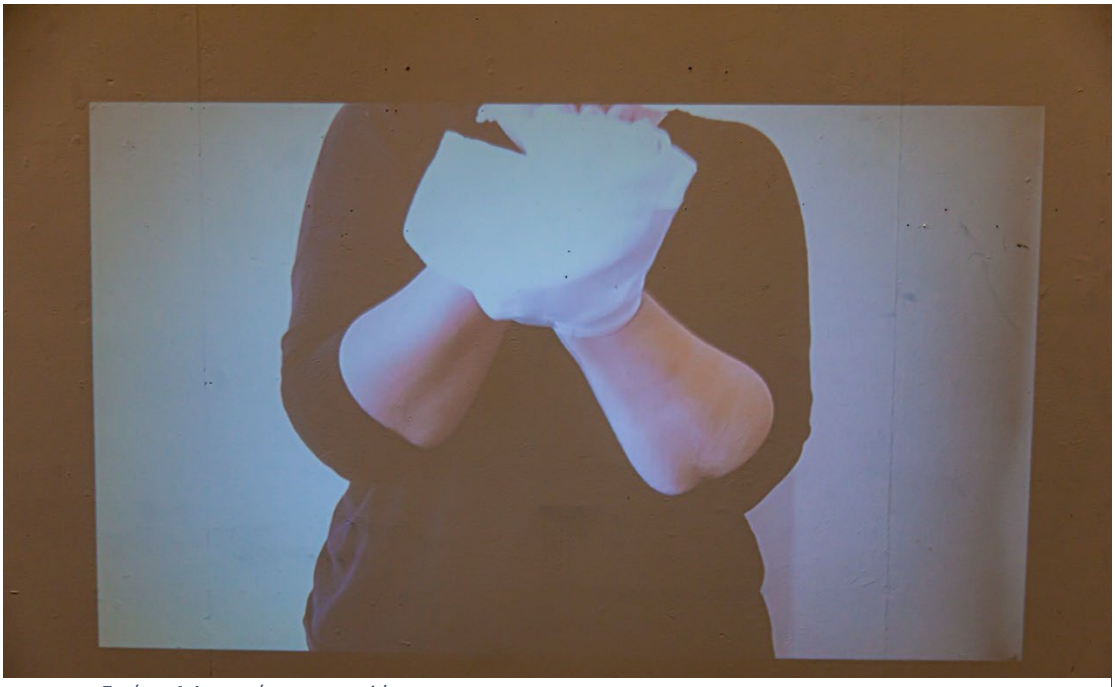

Εικόνα 4 Αυτοφάσκιωμα - video

Κεφάλαιο 2

Το περιτύλιγμα στην τέχνη

2.1. Το έργο του Christo.

Τον Ιανουάριο του 1962, ο Christo τυλίγει μια γυμνή γυναίκα στο διαμέρισμα του φίλου του καλλιτέχνη Yves Klein. Το έργο επαναλαμβάνεται πολλές φορές τα επόμενα χρόνια. Αυτό και μια σειρά από τυλιγμένα αντικείμενα και έπιπλα κυρίως, ήταν από τους πρώτους πειραματισμούς του καλλιτέχνη. Τα πρώτα έργα δημιουργήθηκαν σαν τυχαία καλλιτεχνικά πειράματα.

Εικόνα 5 Christo in his studio in Paris in 1962 © Photo: Enzo Sellerio / ADAGP, Paris 2021

Ο μετασχηματισμός διάφορων καθημερινών αντικειμένων ήταν αρχικά το κεντρικό θέμα. Η Κική Τριαναταφίλη σε άρθρο της στην ηλεκτρονική σελίδα Protagon αναφέρει ότι στην αρχή της καριέρας του στο ατελιέ του στο Παρίσι άρχισε να συλλέγει μπουκάλια, κουτιά από μπογιές, μεταλλικά βαρέλια πετρελαίου και ξύλινα κιβώτια. Μερικά από αυτά τα τύλιγε με καμβά εμποτισμένο με ρητίνη, τα έδενε με σπάγκο και κατόπιν έβαφε τα «πακέτα» με μαύρο ή γκρι χρώμα αυτοκινήτου, ονομάζοντας το εν εξελίξει έργο του ΄΄Απογραφή Εμπορευμάτων΄΄.7 Στην ουσία ο Christo πειραματιζόταν με το περιεχόμενο των περιτυλίξεών του. Τα τύλιγε λοιπόν με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί κανείς να μαντέψει το περιεχόμενο του. Το 1961, όπως αναφέρει το ίδιο άρθρο, ο Christo έκανε την πρώτη του ατομική έκθεση στην Galerie Haro Lauhus στην Κολωνία. Εκτός από τα έργα που παρουσίασε στην γκαλερί, δημιούργησε άλλο ένα έργο έξω από την γκαλερί, στις αποβάθρες του Ρήνου. Τοποθέτησε τυλιγμένα αντικείμενα που ονόμασε «Dockside Packages». Ορισμένοι κριτικοί, γράφουν οι New York Times, είδαν σε εκείνο το πρώιμο έργο του «μια έντονη κριτική της συσκευασίας και της διαφήμισης στην ύστερη καπιταλιστική κοινωνία».8

*Εικόνα 6 Christo **Empaquetage, 1961 [Package]***

Ο Christo μέσα από αυτή τη διαδικασία της δουλείας του έδειξε ότι οικειοποιείται καθημερινά αντικείμενα και με το φάσκιωμα που τους έκανε, τους στερούσε τη λειτουργεία και τα διατηρούσε άθικτα για τους επόμενους. Σκοπός του δεν ήταν να χρησιμοποιήσει ιδιαίτερα αντικείμενα ως φορείς μηνυμάτων, αλλά απλά καθημερινά αντικείμενα ως φυσικά πράγματα. Όπως αναφέρετε στην επίσημη σελίδα του στο άρθρο «Package and Wrapped object», «τον απασχολούσε η υφή και η μορφή και όχι τόσο το περιεχόμενο. Το πάθος του Christo στρεφόταν πρωτίστως προς τα αντικείμενα ως φυσικά πράγματα και όχι ως φορείς νοημάτων. Τον απασχολούσε πάνω απ' όλα η υφή, η μορφή και όχι τόσο το περιεχόμενο. Όπου μπορούσε, έψαχνε για να βρει νέα αντικείμενα. Κατάσχεσε την καρέκλα του ιδιοκτήτη του, τα παπούτσια της Jeanne-Claude, το

Εικόνα 7 Wrapped chair by Christo 1961

καρότσι του γιου τους. Τα επόμενα χρόνια επρόκειτο να τυλίξει αντικείμενα με την εμμονή ενός φετιχιστή: περιοδικά, ποδήλατα και τηλέφωνα».9

Αργότερα η σύντροφός και συνεργάτης του Jeanne-Claud τον ενθάρρυνε να απομακρυνθεί από τα μικρά έργα και να ασχοληθεί με τα μνημειακής κλίμακας έργα. Έτσι, τη δεκαετία του 70, μαζί δημιουργήσαν πολλά μεγάλης κλίμακας περιβαλλοντικά έργα τυλιγμένα με ύφασμα όπως τα Valley Curtain στο Κολοράντο, Wrapped Reichstag, The Pont Neuf Wrapped, Running Fence στην Καλιφόρνια και The Gates στο Central Park της Νέας Υόρκης.1

Ο Christo και η Jeanne-Claude υποστήριζαν ότι τα έργα τους δεν περιείχαν βαθύτερο νόημα από την άμεση αισθητική τους επίδραση. Σκοπός τους ήταν απλώς η χαρά, η ομορφιά και ένας νέος τρόπος να δεις κάτι οικείο. Ξεκάθαρα όμως, τυλίγοντας το ύφασμα γύρω από τα αντικείμενα και τα κτήρια, σαν ένα είδος φασκιώματος, τους στερεί τη λειτουργεία τους και τους δίνει ένα άλλο χαρακτήρα. Αλλάζει ο όγκος αρχικά, και μετατρέπετε σε καθαρά αισθητικό αντικείμενο και χάνει τη χρηστικότητα του και την αλληλεπίδραση που μπορεί να είχε με τον άνθρωπο. Μέσα όμως από το τύλιγμα αυτό δημιουργείτε μια άλλη κατάσταση. Τα αντικείμενα και τα κτήρια αποκτούν μια άλλη δυναμική. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι ο καλλιτέχνης δημιουργεί ένα πέπλο προστασίας γύρω από το εκάστοτε αντικείμενο ή κτήριο. Το ύφασμα στην προκειμένη λειτουργεί μεν σαν περιοριστικό αλλά και σαν προστατευτικό στοιχείο. Περιορίζει δηλαδή τη χρήση του αλλά το προστατεύει και το προφυλάσσει από φυσικές και ανθρώπινες επεμβάσεις και φθορές.

2.2. Η περίπτωση της Kimsoojia.

Το 2019 στην γαλλική πόλη Poitiers, στήνετε ένα τρίμηνο φεστιβάλ σύγχρονης τέχνης. Η Νοτιοκορεάτισσα καλλιτέχνης Kimsoojia τοποθετεί στην πλατεία του καθεδρικού ναού της πόλης, ένα κοντέινερ με στοίβες από τυλιγμένα αντικείμενα. Είναι το νέο έργο της με τίτλο «Bottari 1999-2019» το οποίο μεταφέρει τα προσωπικά της αντικείμενα που συγκέντρωσε στο διαμέρισμά της στη Νέα Υόρκη τα τελευταία 20 χρόνια. Τώρα

Εικόνα 8 Kimsoojia. Installation at *Urgent Conversations: Athens - Antwerp*, EMST, Athens

που φεύγει από το διαμέρισμά, το κοντέινερ και το περιεχόμενό του, είναι σύμβολο της μετανάστευσης της. Η Kimsoojia χρησιμοποίει σαν κεντρικό στοιχείο της δουλειάς της το «bottari», ένα παραδοσιακό κορεάτικο κάλυμμα κρεβατιού, που το χρησιμοποιεί για να τυλίγει και να προστατεύει προσωπικά αντικείμενα. Με το φορτηγάκι αυτό έχει ταξιδέψει σε διάφορες χώρες, έχει εξερευνήσει και έχει ξεπεράσει σύνορα, Άλλοτε δημιουργεί βίντεο που παραπέμπουν συμβολικά στη μετανάστευση και άλλοτε στήνει εγκαταστάσεις που δημιουργούν την εντύπωση μιας μετέωρης κατάστασης μεταξύ φυγής και εγκλωβισμού. Σύμφωνα με τους διοργανωτές Lavigne και Montgazon τα πολύχρωμα bottari στο φορτηγό «αποκαλύπτουν την ένταση που υπάρχει μεταξύ του ξεριζωμού και της επιθυμίας για εξοικείωση»3 και η performance είναι «μια αλληγορία της μετανάστευσης αλλά και μία έκκληση για ενσυναίσθηση και ειρηνική συνύπαρξη»4. Ο χώρος που επιλέγει να τοποθετήσει το φορτηγάκι έχει επίσης συμβολική σημασία μίας και θα μπορούσε να είναι είτε τόπος θρησκευτικού αποκλεισμού είτε καταφύγιο προσφύγων.

Η Kimsooja έχει ασχοληθεί με την έννοια του ορίου. Τα σύνορα γι' αυτήν είναι αντικείμενο μελέτης. Κατά καιρούς έχει περάσει διάφορα γεωπολιτικά και πολιτισμικά σύνορα. Όμως στη δουλεία της παρατηρούμε την ενασχόληση της και με πιο αφηρημένα όρια μεταξύ δίπολων όπως το φως και το σκοτάδι. Στο ράψιμο, μια βελόνα και μία κλωστή διαπερνούν τα όρια του υφάσματος. Και το bottari όταν απλώνετε είναι ένα ύφασμα δισδιάστατο, ενώ όταν συσσωρεύεται γίνεται τρισδιάστατο. Έτσι δημιουργείται ένα πολύ ευέλικτο όριο μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού του υφάσματος.5

Εικόνα 9 Installation at *Kimsooja, Weaving the World* at Kunstmuseum Liechtenstein, Vaduz, Liechtenstein

Όταν βλέπει κανείς τη δουλειά της Kimsooja το μυαλό του πάει στη μετανάστευση των αστέγων, των προσφύγων ή των μεταναστών. Μιλάμε για ένα νομαδικό πληθυσμό όπου μεταφέρει τα υπάρχοντα του μέσα σε δέσμες υφασμάτων. Η καλλιτέχνης υποστηρίζει ότι τα πακέτα έχουν μετατραπεί σε τσάντες. Στον δημοσιογράφο Hans Ulrich Obrist, αναφέρει: «Για μένα αυτό είναι σαν ένα συμβολικό φάντασμα που δεν μπορεί να πεταχτεί. Ένα φάντασμα που αντιπροσωπεύει τη ζωή μας. Ένα πακέτο είναι το ελάχιστο που κουβαλάμε στη ζωή μας. Όταν ήμουν μικρή, μετακομίζαμε πολύ από χωριό σε χωριό, από πόλη σε πόλη και αυτό επηρεάζει τη δουλειά μου. Πρόκειται για ένα νομαδικό έργο.»10

Εικόνα 10 Installation at *Traversées\Kimsooja* at the Chapelle Saint Louis, Poitiers, France

Σε συνέντευξη που έδωσε η καλλιτέχνης το 1996 στο Space, ο δημοσιογράφος επισήμανε ότι «τα bottari θυμίζουν πολλά πράγματα. Διεγείρουν τη φαντασία γιατί περιέχουν κάτι που δεν φαίνεται. Ταυτόχρονα μας θυμίζουν την αναχώρηση, τη δομή και τον θάνατο» και εκείνη συμπλήρωσε ότι «Η αναχώρηση και η άφιξη έχουν στοιχεία νομαδισμού και ένα bottari προστατεύει τα υπάρχοντά μας και ολοκληρώνει ένα ταξίδι. Ψυχολογικά μπορεί να ξετυλίξει εσωτερικά συναισθήματα που είναι κρυμμένα. Ένα bottari κουβαλάει ελάχιστα πράγματα που τα κρατάμε μέχρι να φτάσει ο θάνατος, η σκιά της ζωής. Κουβαλάει μαζί του ιστορίες και μνήμες».11

Εικόνα 11 Kimsoojia. Deductive Object (VI), 1996 - 2013 Digital Flex Print, sandwich mounted 102 x 75 cm Ed. of 5 + 2 AP

Κεφάλαιο 3

Τα έργα

3.1. Η αφορμή

Κατά τη διάρκεια της καραντίνας επηρεάστηκα από την ιδέα του περιορισμού. Ένοιωθα διαρκώς, ότι το σπίτι μου είναι ένα καταφύγιο αλλά και ένα περιοριστικό τοίχος για μένα. Ένοιωθα το ίδιο πράγμα για την αγκαλιά που έκανα στα παιδιά μου. Μέχρι τώρα η αγκαλιά για μένα είχε την έννοια της προστασίας, ενώ τώρα ήταν κάτι απαγορευμένο. Άρχισα λοιπόν να σκέφτομαι αυτή τη σχέση του περιορισμού από πότε ξεκινάει και ποιο είναι το πρώτο πράγμα που περιορίζει τον άνθρωπο.

Το ενδιαφέρον μου για τον περιορισμό τροφοδοτήθηκε από την παραδοσιακή πρακτική του φασκιώματος. Η φασκιά, ένα κομμάτι ύφασμα, είναι το πρώτο πράγμα που περιορίζει το σώμα του βρέφους.

Εικόνα 12 Φασκές περιορισμένες στον χώρο

Τα πρώτα έργα τα εμπνεύστηκα από τα παλιά ρούχα των παιδιών μου που δεν τους χωρούσαν πια. Μετά από αρκετούς πειραματισμούς προέκυψαν διάφορες μικρές δέσμες υφασμάτων που θύμιζαν φασκιωμένα βρέφη. Η μορφή που δίνω στα υφάσματα τυλίγοντας τα μεταξύ τους, δίνει μια εικόνα άμεσα συνδεδεμένη με την ελληνική κουλτούρα. Αυτές οι δέσμες υφάσματος υπάρχουν σαν εικόνες καταγεγραμμένες στη μνήμη των Ελλήνων είτε με το φάσκιωμα των βρεφών, είτε με τα μπογαλάκια ή δισάκια που χρησιμοποιούσαν άλλοτε οι Έλληνες για να μετακινηθούν ή να μεταναστεύσουν σε άλλες περιοχές. Όλα αυτά τα τυλιγμένα υφάσματα έχουν έναν υπαινιγμό στον περιορισμό του ανθρώπου γενικότερα. Υπάρχει επίσης και ένας υπαινιγμός για το πέρασμα του χρόνου και την προηγουμένη ζωή των ρούχων πριν μετατραπούν σε έργα τέχνης. Αυτές οι δέσμες από παλιά ρούχα της οικογένειάς μου με οδήγησαν να δημιουργήσω μια σειρά από έργα με πρωταγωνιστή τη φασκιά. Τα έργα αυτά αναφέρονται στην έννοια του περιορισμού.

Σε πρώτη φάση η δουλεία μου είναι περισσότερο μορφολογική. Η φασκιά είναι ένα παραδοσιακό στοιχείο της Ελληνικής κουλτούρας το οποίο το μεταφράζω σε μορφικά στοιχεία ώστε να δημιουργήσω έργα σε οποιαδήποτε μορφή (εγκατάσταση, βίντεο, έργα δυο διαστάσεων) ανάλογα με τις ανάγκες κάθε φορά. Στόχος μου ήταν να καταφέρω να συνυπάρξω τα μορφολογικά μου στοιχεία με ένα συναισθηματικό ή ιστορικό περιεχόμενο .

3.2. Το ύφασμα

Ο άνθρωπος έρχεται σε επαφή με το ρούχο σχεδόν από τη στιγμή της γέννησης του μέχρι και το θάνατο του. Κάθε γεγονός στη ζωή του καθορίζεται από ένα ύφασμα, ένα ρούχο, ένα κοστούμι, ένα φόρεμα. Η Μαρία Κοσσυφίδου στο βιβλίο της «η φασκιά» αναφέρει με μεταφορικό και ποιητικό τρόπο τα επτά φορέματα που φόρεσε ανάλογα με τις καταστάσεις που περνούσε κάθε φορά.

Εικόνα 13 Περιορισμός σε δύο διαστάσεις

Για το ανθρώπινο σώμα ένας τρόπος δέσμευσης είναι το ύφασμα, δηλαδή το ρούχο. Είναι ένα

μέσο για να εκφράσει κανείς τους ρόλους του. Κάθε ρούχο εκτός από την προστασία που παρέχει στο σώμα και την διακοσμητική αισθητική του, έχει και διαφορετικούς συμβολισμούς. Η σχέση δηλαδή του ανθρώπου με το ρούχο δεν υπάρχει μόνο σε λειτουργικό επίπεδο όπως η παροχή ζεστασιάς, προστασίας ή στολισμού αλλά έχει και πνευματική διάσταση. Τα ρούχα είναι κάτι περισσότερο από ένα αντικείμενο. Αγγίζουν το δέρμα και γίνονται ένα με το σώμα. Το δέρμα μας πάλι είναι ένα άλλου είδους ύφασμα που σε προστατεύει και σε απομονώνει από τον έξω κόσμο. Το ίδιο το σώμα μας, είναι το ρούχο της ψυχής μας, είναι η προσωπική μοναδική φασκιά μας.

Εικόνα 14 Λεπτομέρεια έργου

Ένα δεμάτι μπορεί να τυλιχθεί και να ξετυλιχθεί πολλές φορές. Το ανθρώπινο σώμα είναι η πιο περίπλοκη φασκιά. Όπως μια φασκιά μπορεί να τυλιχθεί και να ξετυλιχθεί, έτσι και ένα σώμα μπορεί να μείνει και να φύγει. Η φασκιά αντιπροσωπεύει το δέρμα που είναι το όριο ανάμεσα στο εσωτερικό και εξωτερικό του σώματος. Είναι σαν να τυλίγουμε τη ζωή μας. Είναι ένας χώρος γεμάτο μνήμες. Η φασκιά, το δεμάτι είναι ο πιο απλός τρόπος για να τυλίγουμε κάτι. Είναι ένα στοιχείο που ενσωματώνει πολλές χωροχρονικές έννοιες.

Οι φασκιές αυτές είναι σαν να τυλίγω σώματα και ψυχές.

3.3 Τα τρισδιάστατα έργα

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια διαδικασία παραγωγής επαναλαμβανόμενων πανομοιότυπων μορφικών στοιχείων που συνθέτουν δισδιάστατα και τρισδιάστατα έργα. Οι ενέργειες που χρησιμοποιώ γι' αυτό, είναι το τύλιγμα και το ράψιμο. Για μένα η διαδικασία του τυλίγματος και του ραψίματος είναι σαν να αγκαλιάζω τον εαυτό μου με σκοπό να κρατήσω πράγματα για μένα. Κάθε φορά που δημιουργώ φασκιές είναι σαν να προστατεύω ή να απομονώνω τον εαυτό μου.

Η ενασχόληση μου με το θέμα αυτό ξεκίνησε πρώτα από τα τρισδιάστατα έργα. Ένα τυχαίο γεγονός με οδήγησε να τυλίγω και να ξετυλίγω μηχανικά διάφορα παλιά υφάσματα, ώσπου δημιουργήθηκαν δέσμες υφασμάτων πανομοιότυπες με τις φασκιές των μωρών ή τα μπογαλάκια ή δισάκια που τύλιγαν παλαιότερα διάφορα αντικείμενα. Αυτή η διαδικασία με έκανε να σκεφτώ τον ενδιάμεσο χώρο που δημιουργείτε εξαιτίας του τυλιγμένου υφάσματος. Το τύλιγμα και το δέσιμο των υφασμάτων δημιουργεί έναν μικρόκοσμο. Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι ο χώρος που δημιουργείτε μέσα και έξω από τη φασκιά, δηλαδή μιλάμε για ένα ενδιάμεσο χώρο. Αυτό βέβαια έχει σχέση και με το χρόνο. Μπορώ να είμαι μέσα στο δεμάτι ή έξω απ' αυτό, μπορώ να το τυλίγω ή να το ξετυλίγω ανάλογα με το τι έχω ανάγκη τη δεδομένη χρονική στιγμή να κάνω με τον εαυτό μου.

Οι δέσμες αυτές συμβολίζουν και τον νομαδισμό. Η αναχώρηση και η άφιξη έχουν στοιχεία νομαδισμού. Ένας μπόγος, ένα δισάκι, μια φασκιά προστατεύει τα υπάρχοντα μας και ολοκληρώνει ένα ταξίδι. Οι πρόσφυγες, οι μετανάστες, οι άστεγοι, οι νομάδες μετακινούνται με όλα τα υπάρχοντά τους τυλιγμένα σε δέσμες. Όλοι μας μετακινούμαστε εκτός από τον χώρο και στον χρόνο. Αλλάζουμε καταστάσεις, γεμίζουμε εμπειρίες. Στην πορεία λοιπόν της ζωής μας, τυλίγουμε τα συναισθήματα μας, την ιστορία μας, που μπορεί να είναι καλά κρυμμένη μέσα μας. Μία φασκιά μπορεί να κρύβει μέσα της, ιστορίες και μνήμες.

Εικόνα 15 Η φασκιά ως μήτρα

Εικόνα 16 Λεπτομέρεια έργου

3.4. Τα δισδιάστατα έργα

Υπάρχει μια αναφορά στα όρια μέσα από τη δουλειά μου. Η φασκιά δημιουργεί ένα όριο. Το ίδιο το ύφασμα είναι ένα όριο για τον εσωτερικό και τον εξωτερικό χώρο της φασκιάς. Στο ράψιμο η βελόνα με την κλωστή διαπερνούν τα όρια του υφάσματος . Η φασκιά αποτελεί ένα δυσδιάστατο έργο όταν απλώνετε και ένα τρισδιάστατο όταν τυλίγετε. Αυτό δημιουργεί ένα πολύ ευέλικτο όριο μεταξύ του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.

Εικόνα 17 Η φασκιά στις 2 διαστάσεις 1

Εικόνα 18 Η φασκιά στις 2 διαστάσεις 2

Εικόνα 20 Η φασκιά στις 2 διαστάσεις 3

Εικόνα 19 Η φασκιά στις 2 διαστάσεις 4

Η διαδικασία του ραψίματος μοιάζει πολύ με τη διαδικασία του τυλίγματος. Το ράψιμο είναι σαν να τυλίγεις το ύφασμα με κλωστές. Επίσης το ράψιμο, είναι μια σειρά από κυκλικές διαδικασίες. Στα δισδιάστατα έργα μου χρησιμοποιώ σαν βάση το σεντόνι. Είναι ένα αντικείμενο καθημερινής χρήσης με συμβολικό χαρακτήρα. Το σεντόνι είναι ένα κάλυμμά στο οποίο ξεκουραζόμαστε. Πάνω σε ένα σεντόνι γεννιόμαστε, αγαπάμε, ονειρευόμαστε , υποφέρουμε και πεθαίνουμε. Τα υφάσματα που χρησιμοποιώ δεν έχουν επιλεχθεί με βάση κάποιο αισθητικό κριτήριο, απλώς είναι μέρος της καθημερινότητας μου. Το κυλινδρικό τελάρο ορίζει τον δισδιάστατο χώρο.

3.5.Το βίντεο, φωτογραφία

Παρ ότι το μεγαλύτερο μέρος της δουλειάς μου επικεντρώνετε σε μια χειρωνακτική επαναλαμβανόμενη εργασία, επιχειρώ να δοκιμάσω νέα μέσα και τεχνικές όπως το βίντεο και η φωτογραφία.

Χρησιμοποίησα το βίντεο και τη φωτογραφία, στην αρχή απλός σαν μια καταγραφή της διαδικασίας του φασκιώματος. Παρατηρώντας τις εικόνες που είχα καταγράψει, διαπίστωσα ότι το βίντεο έχει τη δυνατότητα να μου δώσει εικόνες που μέχρι τώρα πετύχαινα με το σώμα μου και με τη χειρωνακτική εργασία. Αυτή η εμμονική επαναλαμβανόμενη, κυκλική κίνηση του φασκιώματος η οποία έχει τόσο να κάνει με το χρόνο, πετυχαίνετε ίσως και με ένα μη υλικό τρόπο μέσα από το βίντεο.

Εικόνα 21 Στιγμιότυπο από το video

3.6.Τα έργα στο χώρο

Οι φασκιές μου τοποθετούνται κάθε φορά τυχαία στον χώρο και στο χρόνο σαν αντικείμενα επεξεργασίας σε σχέση με τον θεατή. Η φασκιά βρίσκετε παντού, σαν δίπολο, σαν έτερος χώρος. Ενώ αρχικά χρησιμοποιήθηκε σαν μια αφηρημένη έννοια, τελικά κατέληξε να ενσωματωθεί και να υπάρχει σε οποιοδήποτε χώρο, σαν χωρική έκφραση. Οι δεσμίδες αυτές, δεν είναι φτιαγμένες ούτε για να κατασκευάσουν, ούτε για να χτίσουν, ούτε για να μεταμορφώσουν ένα συγκεκριμένο χώρο. Είναι απλά δέσμες που τις τοποθετώ σε καταστάσεις. Αν και οι φασκιές μου έρχονται συνήθως σε αντιπαράθεση με τον χώρο, δεν κρύβουν την τοποθεσία ούτε παρεμβαίνουν σε αυτή, ούτε την αμφισβητούν. Όλα τα έργα μπορούν να τοποθετηθούν στο χώρο και να ξανατοποθετηθούν με διαφορετικό ή παρόμοιο τρόπο κάπου αλλού. Υπάρχει μια αλληλεπίδραση του χώρου και των φασκιών. Τίποτα δεν αρνείται τίποτα.

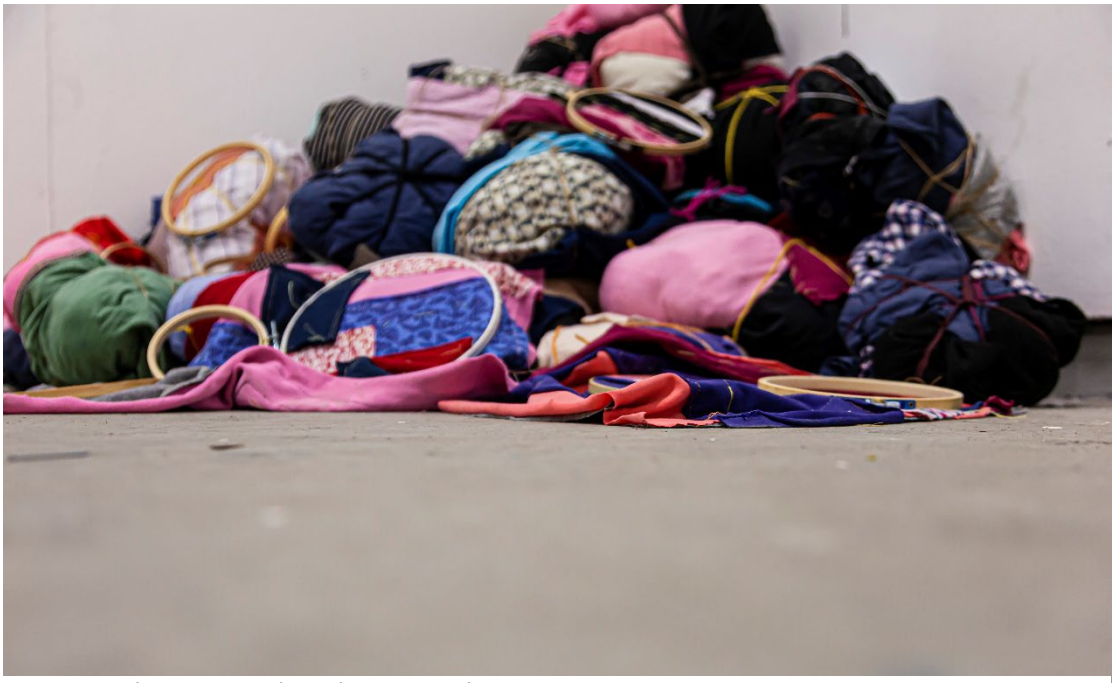

Εικόνα 22 Λεπτομέρεια έργου στον χώρο 1

Εικόνα 23 Λεπτομέρεια έργου στον χώρο 2

Εικόνα 24 Σύνθεση στον χώρο

Εικόνα 25 Σύνθεση στον χώρο

Εικόνα 27 Λεπτομέρεια έργου στον χώρο 3

Εικόνα 26 Λεπτομέρεια έργου 1

Εικόνα 29 Λεπτομέρεια έργου 2

Εικόνα 28 Λεπτομέρεια έργου 3

Βιβλιογραφία

Αντωνιάδου-Κουμάτου Ι, Παναγιωτόπουλος Τ, Αττιλάκος Α, Πρασούλη Α, επιμέλεια. *Παρακολούθηση της ανάπτυξης των παιδιών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Αθήνα: Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού. 2015*, www.ygeiapaidiou-ich.gr

https://westmylove.gr/index.php/component/k2/item/2070-h-faskia-stoixeio-endymatologias-kai-akinisias-tou-vrefous Δρ Μαρία Ν.Αγγέλη

Η Φασκιά. Στοιχείο ενδυματολογίας και ακινησίας του βρέφους…

https://www.protagon.gr/themata/kristo-o-magos-twn-epikwn-abalaz-44342062982

Ιστότοποι

https://www-bbc-com.translate.goog/news/entertainment-arts-52872186?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=el&_x_tr_hl=el&_x_tr_pto=op,wapp

https://en-m-wikipedia-org.translate.goog/wiki/Christo_and_Jeanne-Claude?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=el&_x_tr_hl=el&_x_tr_pto=op,wapp

https://art21.org/artist/kimsooja/

http://www.kimsooja.com/texts/Soyoung%20Moon_2019.html

http://www.kimsooja.com/texts/Park%20Young%20Taik_1996.html
https://christojeanneclaude.net/artworks/packages-and-wrapped-objects/

Αναφορές

1. https://www-bbc-com.translate.goog/news/entertainment-arts-52872186?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=el&_x_tr_hl=el&_x_tr_pto=op,wapp
2. https://en-m-wikipedia-org.translate.goog/wiki/Christo_and_Jeanne-Claude?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=el&_x_tr_hl=el&_x_tr_pto=op,wapp
3. http://www.kimsooja.com/texts/Soyoung%20Moon_2019.html
4. http://www.kimsooja.com/texts/Soyoung%20Moon_2019.html
5. http://www.kimsooja.com/texts/Soyoung%20Moon_2019.html
6. http://www.kimsooja.com/texts/Park%20Young%20Taik_1996.html
7. https://www.protagon.gr/themata/kristo-o-magos-twn-epikwn-abalaz-44342062982
8. https://www.protagon.gr/themata/kristo-o-magos-twn-epikwn-abalaz-44342062982
9. https://christojeanneclaude.net/artworks/packages-and-wrapped-objects/
10. http://www.kimsooja.com/texts/ulrich_97.html
11. http://www.kimsooja.com/texts/Park%20Young%20Taik_1996.html

Η Φασκιά.
Σύμβολο υποταγής ή άλλοθι;

Θεωρητική αποτύπωση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας Εξειδίκευσης

Κουτσή Καλλιόπη
Α.Μ. 141

Επιβλέπων: Χρήστος Χαρίσης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ιωάννινα, Μάρτιος 2023